

Доповідь

на тему:

«7 кроків до покращення роботи прокурора»

Підготувала:

студентка IV курсу

спеціальності «Правознавство»

Тернопільського національного

економічного університету

Созанська Тетяна Іванівна

В умовах сучасної суспільно-політичної ситуації в Україні, коли здійснюється реформування та радикальна зміна усталеного порядку діяльності основних «енергопостачальних артерій» держави з одного боку, коли існує пряма загроза її територіальній цілісності, недоторканості та безпеці громадян з іншого боку, важко переоцінити значення діяльності такого державного органу як прокуратура.

У громадян України, на жаль, сформувалася недовіра до даного органу державної влади та осіб, які його представляють – прокурорів, про що свідчить статистика попередніх років. Зокрема, згідно опитування, проведеного в квітні 2017 року Центром Разумкова, прокуратурі довіряють лише 9,5% опитаних респондентів і 83,3% висловили недовіру, в листопаді 2016 – відповідно 12,4% і 76,2%, у березні 2015 – 14,4% і 75,9%. Наведені цифри показують, що попри прийняття нового закону, яким регламентується діяльність прокуратури та реформування даного органу загалом, український народ не має достатніх підстав для того, щоб впевнено стверджувати про можливість довіри прокуратурі та прокурору, як посадовій особі даного органу, зокрема. Тому, доцільно вдосконалити діяльність прокурорів.

З огляду на сучасний стан діяльності прокуратури пропонуємо наступні 7 кроків до покращення роботи прокурора.

1. **Прокурорам слід виплачувати гідну заробітну плату.** Статтею 81 Закону України «Про прокуратуру» встановлено достатній рівень заробітної плати, який повинен виплачуватись прокурорам всіх рівнів. Однак, на сьогодні дана норма закону належним чином не виконується, що може бути причиною для розвитку корупції, яка пронизала чи не кожний орган державної влади та, продовжуючи поширюватись, перешкоджає прогресивному розвитку держави. Тому вважаємо необхідним забезпечити належний рівень заробітної плати прокурора не лише де-юре, затвердивши документально, а й де-факто, виплачуючи реальну заробітну плату.

2. **Необхідно запровадити автоматизовану систему розподілу кримінальних проваджень між процесуальними керівниками.** Наразі має місце розподіл кримінальних проваджень за вказівкою керівника органу, що, як ми

вважаємо, містить у собі корупційну складову та перешкоджає законному та справедливому проведенню досудового розслідування. Саме тому пропонуємо запровадити автоматизовану систему розподілу кримінальних проваджень між процесуальними керівниками, на кшталт судового авторозподілу.

3. Запровадження мантії та нагрудного знаку прокурора як альтернативи форменого одягу. Новим Законом України «Про прокуратуру» не передбачено встановлення форменого одягу для прокурорів. Натомість, згідно проекту змін до Закону України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» для адвокатів, які виступають у судовому засіданні передбачається запровадження мантії і нагрудного знаку, як обов'язкових атрибутів. Для урівняння даних процесуальних «суперників» важливим є запровадити формений одяг прокурорів для участі у судових процесах.

4. Система бонусів для прокурорів або «хабар від держави». Даний крок до вдосконалення прокурорської діяльності є ще одним засобом протидії корупції та стимулювання ефективної роботи прокурорів. Запровадження матеріального заохочення повинне бути здійснене у формі встановлення річних бонусів на рівні 10% від сум, повернених до бюджету внаслідок законного та справедливого викриття, розслідування та доведення до суду кримінальних проваджень, що сприятиме зацікавленню прокурора у підвищенні ефективності своєї роботи.

5. Виборність Генерального прокурора органами прокурорського самоврядування. Згідно чинного Закону України «Про прокуратуру» Генеральний прокурор призначається на посаду Президентом України за згодою Верховної Ради України. В умовах сьогодення даний процес може бути засобом політичного тиску, що є абсолютно неприпустимим стосовно посади такого рівня. Тому, для деполітизації порядку призначення Генерального прокурора, доцільно запровадити виборність цієї посади органами прокурорського самоврядування.

6. Проведення спільного навчання прокурорів, суддів та адвокатів. Для здійснення ефективного, законного та справедливого правосуддя має велике значення проведення всіх практичних аспектів кримінальних проваджень на одному фаховому рівні учасників, які в тому чи іншому вигляді здійснюють процесуальне керівництво. Зокрема, це повинно стосуватись застосування

Конвенції про захист прав та основоположних свобод людини, практики Європейського суду з прав людини тощо. Тому важливим є запровадження нових форм навчального процесу, курсів підвищення кваліфікації спільно для вищезазначених осіб. Тим більше, що останні зміни до Конституції України в сфері правосуддя показали нове бачення на місце прокуратури в системі державних органів, а саме, стаття 131-1, що визначає правові основи функціонування прокуратури, входить до розділу 8 «Правосуддя».

7. Залучення прокурорів до проведення навчальних занять з правознавства у школі. Даний крок пропонується нами для сприяння формування та утвердження довіри громадян, зокрема дітей, батьків, учасників шкільного навчання, до прокуратури з одного боку, та психологічне розвантаження прокурорів через спілкування з вдячною аудиторією з другого боку.

В підсумку запропонованих Семи кроків до покращення роботи прокурора зазначимо, що важливим аспектом у підвищенні рівня довіри громадян до органів прокуратури та прокурорів, є гласність, відкритість та звітування останніми перед населенням стосовно проведеної роботи, й зокрема, впровадження вищевказаних 7 кроків, за обмеженням тих відомостей, які згідно законодавства становлять таємницю. Таке звітування повинно здійснюватись стосовно діяльності кожного прокурора, який знаходиться в штаті відповідної прокуратури, оскільки відомості стосовно роботи, здійсненої цілою структурою державного органу не є показником роботи даних посадових осіб, а відображають загальний стан справ. Має бути посилена персональна відповідальність.

Зазначені вище шляхи вдосконалення роботи прокурора є, на наш погляд, ключовими кроками до повернення та укріплення довіри громадян до прокуратури, побудови такої системи прокуратури в Україні, якій громадяни зможуть довіряти та бути впевненими у справедливому вирішенні будь-яких питань.